

HISTORISCHE WOONSTEDEN & TUINEN VAN BELGIË

DONDERDAG 20 APRIL 2023

ARCHITECTURALE PARELS IN SCHAARBEEK

Vroeger was Schaerbeek een landelijk dorp dat functioneerde als agrarisch reservaat voor Brussel, « de Kuip ». Tengevolge de sloop van de stadsomwalling in 1818, de aanleg van de spoorlijn Brussel-Mechelen in 1835 en de afschaffing van de octrooiwet in 1860 verstedelijkte het dorp. Het stedenbouwkundige plan van de jonge gemeente werd ontworpen door de stadsarchitecten Victor Besme en Octave Houssa: aanleg van brede lanen volgens sterpatroon, handelskernen, groene ruimtes waaronder het Josaphatpark in 1904, beheer van de waterlopen Josaphat (Roodebeek), Maalbeek en Zenne. Het station uit 1845 en het stadhuis uit 1887, beide in eclectische stijl, getuigen van het streven naar zowel burgerlijke als volkse moderniteit.

Verschillende bekende namen uit de art nouveau, zoals Strauven en Horta, drukten hun stempel op de lanen nabij het Josaphatpark. Langs de zeer oude Haachtsesteenweg (reeds in 1459 geplaveid, en een van de zeldzame overblijfselen van het oude Schaerbeek) ontwierp Victor Horta in 1893 een van zijn eerste meesterwerken voor Eugène Autrique, ingenieur bij Solvay. We bemerken hier niet enkel de beginfase van de art nouveau met de reeds dominerende thema's en technieken zoals stalen balken, glasramen met florale motieven en vloermozaïeken... maar ook en vooral Horta's genie met betrekking tot warmte- en verluchtingstechnologieën en ruimtelijke indeling. Ook de Schaarbeekse architect Henri Jacobs verdient onze aandacht, omdat deze zoon van een inspecteur-generaal van het lager onderwijs en neef van een architect in Brussel verschillende scholen bouwde in art-nouveaustijl, waaronder niet minder dan drie in Schaerbeek... Hun sobere gevels laten de uitgestrektheid van de ruimtes die men ontdekt bij het binnenkomen niet vermoeden.

Na Elsene, Sint-Gillis, Etterbeek en Brussel-Stad zetten we onze reeks art-nouveau rondleidingen in Brussel verder door ons te richten op Schaerbeek: reserveer alvast donderdag 20 april in uw agenda's om deel te nemen aan deze dag vol ontdekkingen.

HISTORISCHE WOONSTEDEN & TUINEN VAN BELGIË

Hieronder volgt het complete dagprogramma onder leiding van Cécile Dubois, gids en voordrachtgeefster, auteur van artikels en boeken over de art-nouveau en art-deco periodes in Brussel.

10u : Bezoek aan het Huis van de Kunsten, Haachtsesteenweg 266, 1030 Schaarbeek

11u : Wandeltocht in de omgeving en in het park Josaphat

12u30 : Lunch in de Ultieme Hallucinatie, Koningstraat 316, 1210 Brussel

14u30 : Bezoek aan de Ecole 1, Josaphatstraat 229

15u15 : Bezoek aan het Huis Autrique en de tentoonstelling Privat Livemont , Haachtsesteenweg 266
Einde van het bezoek rond 16u45.

Prijs van de dag met inbegrip van inkomrechten, lunch en rondleidingen : 75€ voor leden, 90€ voor niet-leden. Gelieve het bedrag te willen overschrijven op rekening BE04 3100 0112 9431 van de HWT, met vermelding van datum, naam (indien verschillend van die op de overschrijving) en Schaarbeek.

We hopen jullie talrijk weer te mogen zien tijdens dit bezoek !
Hartelijke groeten

Louise van de Werve